

Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași
Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
B-dul "Carol I", nr.11, 700506- IAȘI
tel. 0232201054; fax. 0232201154
E-mail: admfil@uaic.ro

PROGRAM MANAGERIAL

pentru ocuparea funcției de Director al Departamentului de Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene, din cadrul Facultății de Filosofie și Științe Social-Politice, în perioada 2020-2024

Prof. univ. dr. Virgil Stoica

Misiunile pe care ar trebui să și le asume Departamentul de Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene, împreună cu facultatea și cu universitatea din care face parte și pe ar trebui să fie următoarele:

- Promovarea excelenței în procesul didactic
- Promovarea excelenței în activitatea de cercetare;
- Întărirea prestigiului departamentului în mediul universitar intern și a prezenței acestuia în societatea românească;
- Integrarea departamentului în circuitul universitar internațional, sporirea vizibilității acestuia pe plan extern;
- Încurajarea formelor de colaborare a cadrelor didactice și masteranzilor / doctoranzilor în activitatea de cercetare;
- Stimularea și recompensarea performanțelor profesionale ale cadrelor didactice și ale studenților;
- Asigurarea accesului extins la sursele de informare și cunoaștere, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru studenți;
- Promovarea echilibrului, principiilor și valorilor democrației academice, întărirea autonomiei universitare;

Situația actuală

În ciuda scăderii semnificative a populației școlare la nivel național, numărul de studenți la specializările noastre de licență nu a scăzut.

Tabelul nr. 1 Evoluția numărului de studenți la licență 2020-2024

An universitar	SP	RISE	Total
2020 - 2021	152	202	354
2021 - 2022	134	194	328
2022 - 2023	85	191	276
2023 - 2024	152	211	363

Departamentul a trecut cu bine prin evaluarea periodică a ARACIS a celor două specializări de licență, urmând ca pentru masterat vizita să aibă loc la începutul lunii iulie din acest an.

Din păcate, sistemul de evaluare a cadrelor didactice de către studenți, sistem existent la nivel de universitate nu încurajează această activitate. Din puținele chestionare completate în ultimii ani și din discuțiile pe care studenții le-au avut cu membrii comisiilor ARACIS rezultă că studenții noștri apreciază (în general) mediul academic și performanțele didactice ale colegilor noștri.

Probabil cea mai serioasă problemă o avem în privința numărului de masteranzi și a gradului de retenție al absolvenților noștri. Scăderea numărului de studenți la masteratul de Studii de dezvoltare internațională a făcut necesară închiderea acestuia.

Tabelul nr. 2 Evoluția numărului de studenți la masterat 2020-2024

An universitar	PPMI	SDI	Total
2020 - 2021	45	11	56
2021 - 2022	39	6	45
2022 - 2023	38	0	38
2023 - 2024	37	0	37

Inițierea unui nou program de studii de licență în Studii de securitate, propunere făcută în anul 2020 nu s-a bucurat de susținerea membrilor departamentului, din motive întemeiate:

„canibalizarea” specializărilor deja existente, experiența negativă a altor centre universitare în privința așteptărilor pe care le au studenții de la un astfel de program și gradul extrem de mic de retenție al absolvenților de la Sudii de securitate pentru studiile de masterat. Ideea unui nou masterat care să se adreseze în special absolvenților de la RISE trebuie luată în considerare pentru mandatul următor.

Domeniul de Științe Politice la nivel de studii doctorale a trecut și el cu bine de acreditare în perioada 2020 – 2024. În momentul de față există trei cadre didactice titulare și un cadru diactic pensionar care îndrumă doctoranzi în Științe Politice.

Tabelul nr. 3 Evoluția numărului de doctoranzi 2020-2024

An universitar	In termen	În prelungire	Total
2020 - 2021	22	7	29
2021 - 2022	18	8	26
2022 - 2023	16	9	25
2023 - 2024	18	10	28

Creșterea numărului de doctoranzi, dintre care șapte sunt din afara României (Germania, Israel, Algeria, Albania, Sudan, Republica Moldova) arată nu doar preocuparea pentru oferirea studenților noștri posibilitatea contiunării studiilor către al treilea ciclu ci și internaționalizarea pe care încercăm să o punem în practică. Următorul pas care ar putea fi realizat ar fi coordonarea unor doctoranzi în cotutelă, cu profesori de la universități din Uniunea Europeană sau din alte țări.

Consider că există colegi care și-ar putea susține abilitarea pentru a întări această zonă a activității noastre academice. Colaborarea științifică profesor – student, pe care am dori-o întărită, poate fi eficace mai ales la acest nivel al studiilor.

Tabelul nr. 4 Mobilități internaționale (licență, masterat, doctorat)

An universitar	Outgoing	Incoming	Total
2020 - 2021	6	-	6
2021 - 2022	10	9	19
2022 - 2023	12	10	22
2023 - 2024	13	10	23

După pandemie, mobilitățile studențești s-au reluat cu un trend ușor ascendent. Pe lângă mobilitățile studenților, patru dintre colegii noștri au predat la universități din alte țări, întărind parteneriatele cu instituții de învățământ superior din alte țări.

În această perioadă a continuat colaborarea cu profesori din alte centre universitare, precum și colaborarea instituțională, devenită tradițională, cu Prefectura, Consiliul Județean, Primăria și o serie de organizații nonguvernamentale.

Și în perioada 2020 – 2024 politica departamentului a fost de a promova pe toți cei care îndeplinesc criteriile CNATDCU.

Tabelul nr. 5 Evoluția numărului de posturi didactice în departament 2020 - 2024

An universitar	Prof.		Conf.		Lect.		Asist.		Total	
	Total	Tit.	Total	Tit.	Total	Tit.	Total	Tit.	Total	Tit.
2020 - 2021	5	2	6	3	17	6	5	1	33	12
2021 - 2022	4	2	6	4	15	5	5	1	31	12
2022 - 2023	4	3	6	3	14	5	5	1	29	12
2023 - 2024	4	3	6	4	13	4	6	2	30	13

Astfel, în această perioadă, numărul de cadre didactice de predare din departament a crescut de la 12 la 13, prin angajarea unui asistent, sau la 14, dacă luăm în considerare includerea în colectiv a unui cercetător. În același interval au existat trei promovări, una pe profesor și două pe conferențiar. În acest moment 7 din 13 titulari au gradul didactic de profesor și conferențiar (53,84%), iar pentru respectarea standardului ARACIS de cel mult 50%, ar fi necesară angajarea a încă unui asistent.

Deși cei mai mulți dintre noi se consideră în primul rând profesori și abia apoi cercetători, preocuparea pentru cercetare nu a fost neglijată.

Tabelul nr. 5 Evoluția indicatorilor de cercetare în Departament 2020 - 2024

An	ISI	BDI	Cărți	Capitole	Comu- nicări	Ev. șt. org.
2021	3	12	4	6	24	3
2022	6	18	1	7	28	1
2023	4	14	2	2	24	3

Rezultatele activității de cercetare a membrilor departamentului în perioada pandemiei și după încheierea acesteia s-au menținut la un nivel constant. Analele de Științe Politice au reușit, prin efortul colegilor implicați în culegerea, evaluarea și editarea materialelor, să mențină ritmul de publicare anual, precum și prezența lor în baze de date internaționale. Din păcate, deși au existat evenimente realizate în cadrul departamentului, conferința anuală cu participare internațională nu s-a mai desfășurat în ultimii ani, ceea ce poate fi considerat ca o nerealizare.

Din păcate, cercetarea este dependentă de mai mulți factori și nu doar de performanța intelectuală a cercetătorilor: baza materială, accesul la informație, cheltuielile legate de cercetare și publicare. Politica universității de a compensa unele cheltuieli legate de publicare a folosit câtorva dintre colegi. Accesul la baze de date prin ANELIS s-a diminuat. Un fapt pozitiv care ar trebui menționat este numărul în creștere al publicațiilor realizate prin cooperarea a doi sau mai mulți colegi, din interiorul departamentului sau împreună cu profesori de la alte departamente. Eșecul în încercarea de a accesa un proiect major de cercetare pentru departament ar trebui să ne stimuleze pentru o mai bună cooperare între noi în vederea unor noi încercări.

Amenințări de dezvoltarea instituțională

Scăderea natalității are ca efect direct reducerea semnificativă a populației școlare, aspect care determină restructurarea și restrângerea activităților didactice (suspendare programe de licență sau de masterat, comprimarea disciplinelor din planurile de învățământ). Fenomenul nu este specific doar României, cu el se confruntă majoritatea universităților din Europa, însă țara noastră pare să fi fost mai afectată: practic, numărul studenților s-a înjumătățit în ultimii ani. Reducerea numărului de studenți duce la două consecințe financiare pentru universități: reducerea numărului de studenți cu taxă și o reducere a alocațiilor bugetare pentru universități. Astfel, subfinanțarea sistematică a învățământului superior românesc are repercusiuni directe negative asupra satisfacției salariale a corpului didactic și reducerea oricăror forme de susținere a dezvoltării profesionale. În același timp, concurența între universitățile românești este în creștere, dar și cea realizată de universități străine. Cercetarea, la rândul ei este subfinanțată în România, ceea ce are ca efect reducerea numărului de proiecte de cercetare și a șanselor de a câștiga un astfel de proiect.

Oportunități de dezvoltare instituțională

Tendențele populației la nivel mondial sunt totuși diferite de cele din România sau din Uniunea Europeană. Cererea globală de educație superioară depășește oferta, ceea ce poate reprezenta o oportunitate pentru universitățile românești, în ciuda concurenței acerbe. Numele

Universității „Alexandru Ioan Cuza”, calitatea actului didactic oferit aici, prestigiul științific al universității, afilierea la rețelele internaționale, pot constitui argumente în atragerea de studenți și de finanțare pentru contracte de cercetare.

Consider că recrutarea internațională, chiar și numai prin programul Erasmus, ar putea constitui o oportunitate pentru facultatea noastră și pentru departamentul nostru. Din păcate, dificultățile financiare și administrative legate de acreditarea unui nou domeniu de licență, cu predare în limba engleză, fac ca acest obiectiv fie unul pe termen lung.

Propun sporirea vizibilității naționale și internaționale a departamentului și facultății prin reluarea organizării anuale a unei conferințe internaționale, a unei conferințe deschise studenților și a unei școli de vară.. Toate acestea ar promova universitatea și ar îmbunătăți procesul de recrutare a studenților.

Un obiectiv, pe termen scurt, în cadrul activității instituționale este reprezentat de întărirea școlii doctorale în științe politice. În următorii ani consider că putem avea cel puțin 3 noi conducători de doctorat în cadrul departamentului.

Oferta educațională:

- Inițierea unui nou program de masterat în domeniul Științe Politice, dar care să se adreseze în special absolvenților de RISE. Pentru aceasta, propun organizarea unui grup de acțiune care să găsească un nume potrivit și să alcătuiască un plan de învățământ atractiv pentru absolvenții de licență.
- Promovarea dinamică a ofertei didactice, pentru toate cele trei cicluri, în special în zona Moldovei (inclusiv Republica Moldova): site-ul departamentului, facebook, vizite în teritoriu, etc;
- Sporirea legăturilor cu mediul administrativ, politic, al societății civile nu doar pentru locurile de practică ale studenților ci și pentru orientarea ofertei educaționale în raport cu nevoile de formare în raport cu cerințele de pe piața de muncă, cu interesul în creștere pentru anumite domenii;
- Urmărirea și aplicarea continuă a standardelor de evaluare și autoevaluare stabilite de minister și ARACIS;

Accesul extins la sursele de informare și cunoaștere, atât pentru cadrele didactice, cât și pentru studenți:

- Accesul liber al cadrelor didactice la baze de date științifice internaționale online (Programul ANELIS ș.a.);
- Stagii de documentare și studiu în străinătate ale cadrelor didactice;
- Extinderea colaborării dintre biblioteca facultății și cadrele didactice în vederea achizițiilor de carte și de publicații, a promovării noutăților, a promovării cursurilor universitare, a schimburilor interbibliotecare;

Orientarea studiului teoretic spre cerințele practice ale societății:

- Analiza eficienței practicii de specialitate, găsirea unor modalități noi de îmbunătățire a acestor activități;
- Punerea în contact a studenților cu alte instituții care ar putea interesa viitoarea lor carieră profesională (instituții ale administrației publice, ONG-uri, institute de cercetare, publicații de specialitate, mass-media etc.) prin organizarea unor întâlniri în cadrul departamentului;

Evaluarea:

- Generalizarea practicii de evaluare a cadrelor didactice de către studenți pe bază de formulare anonime;
- Monitorizarea rezultatelor evaluării studenților după fiecare sesiune de examene;
- Realizarea unui ghid al examenului de licență;
- Analiza rezultatelor examenelor de finalizare a studiilor;

Stimularea și recompensarea performanței intelectuale:

- Promovarea eficientă a ofertei burselor de studiu în străinătate pentru studenți; atribuirea corectă și transparentă a acestor burse;
- Acordarea burselor de performanță științifică / performanță extracurriculară studenților merituoși, din fonduri bugetare și extrabugetare (identificarea unor noi surse);
- Popularizarea performanțelor profesionale ale studenților

Cercetarea

Creșterea vizibilității naționale și internaționale a Departamentului de Științe Politice, Relații Internaționale și Studii Europene. Astfel, redactarea, câștigarea finanțării și

implementarea unui proiect de cercetare științifică la nivel național este un obiectiv realizabil în următorii ani.

Chiar în lipsa unor finanțări naționale sau internaționale, se pot realiza mici proiecte locale, care să implice atât studenți cât și profesori, și care să ofere experiență de cercetare și oportunități în redactarea unor lucrări științifice. Astfel, elaborarea de volume colective, în care să fie implicați toți membrii departamentului, precum și a doctoranzilor și masteranzilor reprezintă un alt obiectiv al meu. Indexarea Analelor de Științe Politice în mai multe baze de date internaționale și, pe termen mediu, indexarea lor Thomson Reuters este un alt țel.

Obiective privind activitatea instituțională

- Solicitarea către conducerea facultății de creare a unui fond pentru stimularea cercetării: care să îl completeze pe cel al universității și care să asigure plata taxelor de participare la conferințe sau taxelor de publicare.
- Solicitarea către conducerea universității a asistenței cadrelor didactice pentru participarea la competițiile pentru granturi de cercetare (identificarea granturilor, a finanțărilor, redactarea proiectelor);
- Identificarea platformelor comune de cercetare (proiecte transversale), cu posibile surse de finanțare;
- Încurajarea participării masteranzilor și doctoranzilor în proiecte de cercetare comune sau în proiecte alături de cadre didactice;
- Susținerea și promovarea manifestărilor științifice ale departamentelor și a sesiunilor științifice studențești;
- Cotarea superioară a Analelor de Științe Politice;

Relația cu administrația și comunicarea internă/externă

- Informarea constantă și transparentă (pe cale electronică) a cadrelor didactice în legătură cu deciziile luate, evenimente etc
- Întărirea formelor de colaborare cu învățământul preuniversitar (vizite ale unor profesori și elevi, proiecte educaționale comune etc.);
- Parteneriate cu alte universități pentru derularea anumitor proiecte comune;
- Parteneriate cu diverse instituții (Primărie, Prefectură, CJ, partide, ONG-uri) pentru derularea practicii de specialitate a studenților;

Infrastructura

- Participarea la obținerea din partea universității a unor spații pentru cadrele didactice ale departamentului;
- Asigurarea materialelor și mijloacelor didactice necesare dotării tuturor sălilor de curs și seminar, atât pentru interacțiunea directă cu studenții cât și pentru transmisii on-line.

8.06.2024

Prof. univ. dr. Virgil Stoica

